Ч. 79 (13.028). Львів, вівторок 12. квітня 1932. Poсztowa opłata śniłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 14·00 „ Піврічно 26·00 „ Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр. Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Роковини одного процесу.

Згадка про процес „Спілки Визволення України" у Харкові.

На одному відчиті про Радянщину й радянські відносини чули ми кілька днів тому у Львові від цілком віродостойного громадянина, який провів там довгі роки, що підчас і безпосередньо після процесу „Спілки Визволення України" у Харкові розстріли українських діячів, а навіть цілком рядових українців в УСРР прийняли були такі масові розміри, яких не було навіть у часах воюючого комунізму, коли ще йшла на Україні правильна війна з „контрреволюційними бандами".

Це було саме два роки тому. Два роки тому відбувся той монструальний процес глуму і морального та фізичного знущання над українськими національними діячами і патріотами, процес, який був для цілого світа „видимим знаком" ліквідації того курсу в національній політиці, що на Рад. Україні став відомий під назвою українізації. Харківський процес ліквідував тактику потурання розвиткові української національної культури й плеканню усіх інших питоменностей племінної окремішности української нації та брутально вводив тактику насаджування комуністичного інтернаціоналізму в усіх ділянках культурної творчости. Безпосереднім ударом харківський процес був по Всеукраїнській Академії Наук у Київі, якій забірав не тільки цілий ряд найчільніших наукових сил, але й віщував зміну системи праці, ліквідації низки наукових позицій, радикальну зміну всього пануючого в Академії і її установах духа. А що інсценізовано той процес безпосередньо після ліквідації Автокефальної Української Православної Церкви й небувалих досі колективізаційних репресій, схарактеризованих опісля самим Сталіном як „запаморочення від успіхів", та підчас внутрішньо-комуністичних партійних сварів (в половині лютого 1930 р. димісіонував голова Раднаркому Риков і „главноверх" Ворошилов) — то процес СВУ був справді історичною подією. З усіх тих причин варта пригадати деякі подробиці тієї події.

9. березня 1930 року розпочався у Харкові великий судовий політичний процес проти 45 визначних українських учених, культурних та громадських діячів, обвинувачених у приналежності до „контрреволюційної" організації під назвою „Спілка Визволення України". Головними обвинуваченими були: член Академії Наук Сергій Єфремов, б. міністр А. Ніковський, б.прем'єр В. Чехівський, відома письменниця Старицька-Черняхівська, відомі педагоги й учені проф. Холодний, проф. Ганцов, О. Гермайзе, проф. Шарко, інж. Ховань, лікар О. Черняхівський, лік. Удовенко, лік. Підгаецький, лікарка Матушевська, М. Слабченко (з Одеси), К. Товкач (з Полтави), Отамановський (з Винниці) та інші. Акт обвинувачення твердив, що всі обвинувачені належали до конспіративної протикомуністичної організації — „Спілки Визволення України", — яка повстала в 1926 році та була звязана з іншим українським нелегальним товариством, що звалося „Братство Української Державности". На чолі БУД-у і СВУ мав стояти старий учений, історик письменства С. Єфремов. Одна і друга організація мала за завдання повалити більшовицьку владу та відірвати Україну від СРСР. Прокуратор домагався для 21 підсудних кари смерти, але на смерть не засуджено нікого: здається, що величезний розголос того процесу не лише на Україні, але й на цілім світі — збентежив більшовиків і що смертні засуди видались їм тоді кепським тактичним кроком. 4-ох обвинувачених, у тому числі Єфремова, Вол. Чехівського й Ніковського, засуджено на 10 літ вязниці, решту на 8, 6, 5 і 3 роки. Разом дістали обвинувачені 170 роіка тюрми, 21 літ вигнання і 33 роки тюрми з відложенням кари на 3 роки (таких щасливців було 11).

Процес СВУ виявився від початку до кінця майстерною провокаційною роботою. Показалося, що до того процесу більшовики вже цілими роками заздалегідь приготовлялися, підбирали людей, надсилали відповідні листи, фабрикували документи. Цілий ряд українських громадян, проживаючих на політичній еміграції, зі здивуванням довідувався зі звітів із процесу про свою „ролю" у неіснуючих організаціях, про листи, яких вони не писали, про інструкції, яких не давали. Наприкінці процесу всі обвинувачені „каялися" та признавалися до „помилки": тайна того „добровільного каяття" виявиться у всіх подробицях щойно тоді, коли вийдуть на верх також численні інші подробиці більшовицьких провокацій і шантажів. Це буде тоді, коли архіви ГПУ стануть такою прилюдною власністю, як стали ними архіви Головного Жандармського Управління царських часів.

Процес СВУ викликав силу зовсім непередбачених побічних випадків, які мали менше або більше прикрий характер. До таких випадків належить відома телеграма тодішнього голови Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, проф. Кирила Студинського, до предсідника трибуналу у харківському суді, Приходька, в якій він просив цього останнього, щоби від підсудного акад. Єфремова більшовицькі судді зажадали відкликати чи ближче пояснити твердження, яке найдено у сконфіскованому щоденнику Єфремова: що проф. Студинський „запродався більшовикам за 30 серебренників"... Якщо, мовляв, акад. Єфремов не зробить того, тоді він, Студинський, буде вважати Єфремова нікчемним клеветником... Ця нечувана телеграма стала причиною жалюгідної чинної зневаги голови найвищої української наукової установи поза кордонами УССР двома молодцями. Той некультурний виступ двох одиниць усі одноодушно осудили, однак одночасно українська прилюдна опінія обурилася згаданим поступком проф. Студинського й призадумувалася над питанням, чи взагалі можливо, щоби такий поважний і всіми шанований діяч-учений, як акад. С. Єфремов важився без ніяких причин вписати до свого щоденника таку фразу про голову Наукового Товариства. На жаль, пізніші Загальні Збори НТШ злегковажили собі ті факти й голос прилюдної опінії, вибрали проф. Студинського знову головою НТШ, що довело — як знаємо з останніх подій — до фатальних наслідків. Один із епільогів тої історії — отже посередньо епільогів харківського процесу СВУ — відіграється на судовій салі у Львові, у процесі проф. Студинського проти „Діла"

——o——

Економічна криза в Злучених Державах Америки.

ЗМАГАННЯ З БЕЗРОБІТТЯМ І ДЕПРЕСІЄЮ.

1. Боротьба фразами.

Ню Йорк, 18. III. 1932.

Катастрофа безробіття, яка охопила населення Злучених Держав, перемінює вигляд краю цілковито. З годованих, веселих, добре убраних американців зберегли свій вигляд тільки нечисленні. Вулицями снується багато людських **тіней.** Навіть ті, які ще не знають царства нужди, живуть з острахом про завтра.

Очевидно, що стан такої духової і фізичної депресії треба якось усунути. Забираються до цього ріжні групи, ріжними засобами. Одні стараються забалакати народню масу, потішити й нагодувати її словами; інші стараються використати ту масу, яка не має нічого до страчення, для скріплення своїх політичних впливів, або для придбання якоїсь реальної ласки від професійних руїнників світа. Дехто полишив би справу людському милосердю, а дехто, передбачуючи шкідливі наслідки від такого стану, притягає державу до рятунку перед тими наслідками.

Не дасться заперечити, що при добрій волі уряду чи пак тих, що урядом правлять, далось би у великій мірі злагіднити крізу безробіття навіть у короткому часі. Бо, щоб її усунути зовсім, на це треба, здається, чимало часу; як усюди, так ще більше тут — це занадто складна справа. Скомплікованість цього питання характеризує влучно американський журналіст, Вілліем Ален Гвайт, в одній своїй статті. Він каже, що хотів би на якийсь час стати диктатором Америки. А колиб він ним був, то скликав би ріжних політичних діячів на нараду, поставив би їм на провідника Ал. Сміта (губернатора стейту Ню Йорк, бувшого, а може й будучого кандидата демократичної партії на президента держави), або Куліджа (б. президента) і так сказав би до них: „Пані й панове! Маю для вас „джаб" (заняття), який лежить мені глибоко на серці, а який ви маєте виконати. Даю вам на це 20 літ часу. Не вимагаю від вас ніякого чуда, тільки того, щоби ви довели цей край до такого соціяльного й економічного положення, щоби працююча людина почувала себе такою забезпеченою, як забезпечений доляр, вложений у добру інвестицію; щоби робітник був певний праці й одержував такий заробіток, з якого міг би по людськи жити й виховувати свою родину та щоб був забезпечений на випадок недуги, нещасливого випадку чи старости".

Не зважаючи на розтяжне поняття фрази про „життя по людському", якість забезпечення родини то-що, всеж з цього ви би дотепу бачимо, що ліквідація безробіття й депресії — це справа поважна. Як учить болючий досвід — це не дасться перевести так просто: завалити все дотеперішнє й вибудувати нове! Ще завалити розмірно не важко, але будувати...

Деякі радять скасувати чи бодай змінити конституційну постанову про так зв. „прогібіцію", себто заборону виробляти напитки з вищим ніж 0.5°/₀ алькоголю. Тоді — на думку реформаторів — міліони людей найдуть заняття. Але секретар торговлі, Лемонт, подав до відома сенатові, що вже в 1919 р. впало число робітників, занятих при виробі легкого вина й пива, на 46.081 — супроти 86.814 з 1914 р., значить — виріб тих напитків уже давно був зменшився. Чи спадок алькогольних напитків пішов дальше тим шляхом, це питання отверте. Цього не можна перевірити, коли виріб алькоголю уважають нелегальщиною. Щоденна обсервація американських відносин вказувала би, що продукція алькоголю не впала. Тільки теперішніх робітників алькоголю ніхто не в силі зареєструвати, таксамо як скількости алькоголів випродукованих та вивезених контрабандою. А є й подостатком алькоголю домашнього виробу.

Справою безробіття займалася також „Безпартійна Федерація Праці" (American Federation of Labour), з якої члени уряду входять до членів американського сенату. Ця організація радила ще в половині жовтня 1931. над безробіттям. Для задержання виду „безпартійности" вона виїхала радити аж до Венкувер у Канаді. Ця організація видала зі своїх фондів для безробітних 52 міл. долярів (по словам її правного заступника Мек Греді). Радила вона головно над тим, чи не завести би примусового забезпечення від безробіття з участю держави. Але по завзятій дискусії нарада заявилася більшістю голосів **проти** цього роду державного примусу, бо „це противиться духові американського робітника". Воно не по американськи — говорив Джеймс Д. Дейвис (який був колись секретарем цієї організації, а тепер є сенатором) — накладати податки на капітал, бо це зменшувало би його, а зменшувати капітал — це те саме, що споживати зерно, призначене на засів (!)". Американські робітники не хочуть милостині — говорив В. Грін, один з федераційних лідерів, — вони гидують самою думкою про таке пониження". Але вистоювати до пізної ночі на холодному зимовому вітрі у предовгих хвостах перед добродійними кухнями чи навіть на

Таймс-сквері в Ню Йорку і ждати на тарілку зупи, що була колись тепла, — це вже менше пониження. А щож рішили на тій нараді Федерації Праці?

Рішили, що Федерація Праці має домагатися „права на працю“, вдержання заробітної платні на дотеперішньому „американському“ щаблі, скорочення часу праці на пять днів і менше годин, публичного будівництва, заборони діточої праці, зрівноваження виробництва і споживання та рівного поділу праці. Кожний з тих трьох міліонів людей, які роздають працю, повинен приймити ще по двох робітників, а тоді буде кінець безробіттю!

Очевидно, що такі „засадничі“ ухвали ані безробітним не помагають, ані капіталістам не шкодять. Але — про це головно й ішло. Гувер є також проти всякого вмішування держави до безробітних, може — що правда — з інших причин, ніж ...нарушення престіжу безробітного американця. Тому й законопроект Костінґена Лія Фолєта у справі признання безробітним 375 міл. долярів федеральної допомоги перепав при кінці лютого 48 голосами проти 35.

Дещо іншої гадки про головне домагання робітників, себто про примусове обезпечення, є ті круги, які не займаються одночасно політикою. Напр. директор виділу суспільної опіки в **American Unitarian Associaton** виголосив недавно (в **Temple Beth El.**) відчит про безробіття. Вказуючи на те, що суспільні погляди в Англії випередили такіж погляди американців на сто років, прелеґент підкреслив, що державна допомога не деморалізує робітника; навпаки: вможливлює йому оминути деморалізацію, на яку засуджує людей безвихідна нужда. Він каже, що обовязок допомагати безробітним випливає з того, що кожна людина здібна до праці має її мати. Але в такій небувалій катастрофі щобудь видається рятунком. З нагоди Різдвяних свят ц. р. надіялися деякого відпруження з того титулу, що американські банки виплатили 600 міл. долярів ощадностей, зложених американською публикою протягом року, на закупно традиційного **christmas present** (різдвяного дару). Дехто складає свої надії навіть на... военні захмарення.

Ця прикра фінансова ситуація не проминула й без порахунків деяких політичних противників, які викликують деколи немало сміху і глуму. От напр. губернатор Пенсилвенії, Пиншо, візвав у часописі секретаря скарбу Мельона (теперішнього амбасадора в Льондоні), що є великим міліонером, аби він позичив кілька міліонів стейтовому фондові безробіття. В це вмішався сенатор Дейвис своєю заувагою, що сам губернатор повинен би це перший зробити Тоді Пиншо відповідає Дейвисові: „Дай такий відсоток зі своїх фондів на фонд безробіття, який я дам; позич зі своїх доходів таку процентову суму, яку я позичу; проголосім оба наші податкові доходи з 1930 р., проголосім і все те, що ми оба дамо!“ На це Дейвис, замість щось дати, ставить таке принадне предложення Пиншові: „Я відступлю весь свій дохід на допомогу для безробітних, якщо те саме зробить губернатор і його шановна дружина; дам позичку тому фондові до висоти вартости всього мого маєтку, якщо зробить те саме губернатор і його бродійка; уповажнім секретаря скарбу Мельона, щоби проголосив прилюдно наші скарбові деклярації!“

Хоч не можна тій розмові відмовити зідливости серед тих, які видно, добре себе знають, та всеж таки ця прилюдна „сповідь“ двох американських багачів нічого не помогла безробітним. Хіба тільки показала ясніше, хто саме міг би бодай хвилево облекшити крізу з приводу безробіття.

Лев Ясінчук.

Жиди хвалять більшовиків за кольонізацію України

Жидівський часопис в англійській мові „Ди Джуиш Повст“ у Вінніпезі висловив признання радянському урядові за поселення 280.000 жидів на Україні, Криму та Білоруси. Від 1924 р. більшовики видали 50 міліонів рублів на жидівську кольонізаційну акцію. З Біо Біджан уряд задумує зробити автономну жидівську республику. Там віддали би під жидівську кольонізацію 10 міліонів акрів землі.

—o—

Наші гори і польські літнища.

Міркування перед літнім сезоном

(Польська пропаґанда за краєвими живцями. — Вивіз грошей за кордон. — Чужинецькі туристичні товариства. — Наплив капіталу на будівлю літнищ і живців. — Культурно-політичні осередки).

Зближається літо а з ним бажання тисячів одиниць змінити клімат бодай на короткий час відпусток.

Кермуючись патріотично-господарськими мотивами польська преса всіх політичних відтінків уже заздалегідь обробляє своїх читачів: Не їдьте — мовляв — за кордон; Польща має і гори і море і всякі живці з оздоровлюючими купелями та водами. Навпаки — старайтесь стягати чужинців до Польщі. Вони залишать тут свій гріш та при тій нагоді познайомляться з автопсії з Польщею, а це вийде їй на користь. Буває, якийсь публіцист і додасть з розмахом: „чужинці пізнають безперечно польський характер Поморя і **східних кресів**“ (автентичне!).

Очевидно, ми дуже раділиб тим, колиб чужинці пізнавали нас і наш побут із автопсії, особисто, замість познайомлюватись із ним при помочі польських публікацій, які є щонайменше необєктивні.*) З уваги на те, ми можемо без болю стравити патріотичний тон згаданих вище кличів, а з господарського боку признаємо навіть їхню доцільність.

Кожний гріш, виданий безпотрібно за кордоном, зменшує суспільне майно в краю і збагачує чужинців. Польща тим більше є в праві боротись проти того, що вона чужинців така майже не притягає (не вважаючи на широку пропаганду за кордоном, між іншим при помочі барвистих гуцульських афішів). Отже позбавлена можности сама виказувати в платничому білянсі поважніший прибуток із кишень закордонних гостей, має Польща повне право дбати за те, аби й інші держави не збогачувались коштом її громадян.

Досі все в порядку. Але справа на тому не кінчиться для нас.

Відомо всім, що кожного року влітку плине филя „кураціюшів“ у наші гори, заливає нашу Гуцульщину, Бойківщину і Лемківщину і щораз частіше чуємо від українського верховинця „дзень добри“ замість поздоровлення у рідній мові. Та в цьому ще пів-біди. Ми віримо в національну відпорність нашого народу, віримо, що його калічення мови, закидування рідної ноші і т. п. — це лихо поверховної і неглибокої поволоки.

Гірше те, що найкращі, найбільш мальовничі, здорові місцевости, замешкані нашим народом, викуповує не наш капітал, уладжує там літнища а в них інституції з персоналом, що оселюється там на постійне, і тим робом наче гриби по дощі ростуть не-українські кольонії.

Гірше, **що всю туристику в наших Карпатах монополізує „Татшанське Т-во“**, яке й забралось уже до будування схоронищ і що з нашого боку панує під тим оглядом майже повна байдужність. Істнує в нас „Т-во Плай“, істнує

*) Примірів можнаб навести сотні. Згадаю останне, що попало в руки: стаття д-ра Тад. Северина в великодному „Куреркy“ „Пісанкі люду польскеґо“ і м. ж іншим: Жабє (Гуцульщина), Заліщики (стан. воев.). Це пише людина з науковим титулом!

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 12. КВІТНЯ 1932.

СТ. ЛЕВИНСЬКИЙ. 6)

З Японського Дому.

Вечірня забава. — Залицяння Сокічія.

— Сокічі!, Фльоренція при телефоні. — Я простягав до нього одну слухавку апарату. Він ухопив її поквапно.

— Добридень. — телефонувала Фльоренція. Хотіла вам сказати, що вже здорова. Так, зовсім здорова. Чи є знак? Тільки маленька рисочка на чолі, треба дуже близько нахилятися, щоби побачити. Подивитесь? Добре. Можна і поцілувати. Але до речі. Сьогодні в мене гості. Нібм з рації мого видужіння. Буде Марва. Знаєте, ця песмістка. Д-р Лепік..., не тямите? Той, що так багато балакає. Ґі. Ще дехто. Ну і звичайно устриці. Знаю, що любите португальські. Прийдете? Сокічієму скажіть, що хочу сьогодні бути дуже гарною, щоби йому подобатися. Має мені сказати, як треба розуміти японський театр. Ну, до побачення. Прохаю не спізнитися.

Цього дня Сокічі ціліський час нудьгував. Влукав бездільно коридорами, перевертав неуважно сторінки ілюстрованих японських журналів або сторчав на драбині в бібліотеці і доставав з найвищих полиць тяжкі, грубезні томи, щоби непроглянувши, покинути на кріслі у великій салі.

Під вечір почав крадькома зорити на мене. Я нарочно заліз з тяжким староянонським текстом, у затишний куток салі і вдавав велику пильність. Коли підвів голову, бачив очі його як чуйно ширяли надомною, наче два сполохані птахи. Коли почало смеркати побіг у свою кімнату, вернувся із неї причепурений і свіжий і нетерпеливо вигукував: „Ідемо? Ідемо?“

Фльоренція мешкала в одній з бокових уличок площі Трокадеро. Вуличка була затишна, виложена дрібним бруком, тільки вряди-годи котилося нею авто, згори униз, у напрямі шумної площі і вогкого віддиху ріки.

У Фльоренції було вже декілька осіб. Вони валялися ліниво на меблях, або лазили з кута в кут, гуділи і бреніли, як рій несупокійних хрущів, замкнений у тектурному пуделку.

Я знав ці вечори у Фльоренції. Не обовязувала на них ніяка етикета, а починалися вони завжди масовою консумцією устриць. І тепер відчувалося у воздусі їх запах, що нагадував морське побережжя.

— Добре, що прийшли — простягла нам на зустріч свої білі руки Фльоренція — не сталоб уже устриць. — Але для вас сховала дещо португальських, а для Сокічія маю по японськи обсмажену лянгусту.

Вниніжніла від довгого просиджування дома. Шкіра її шиї і рук стала прозорою і такою делікатною, що боязко було її доторкнутися, щоби часом, не змазати її мягкого коліру. Мала на собі легесеньку блідосиню суконку, що лишала незакритими шию, рамена і руки, а всю решту покривала тільки незначно, підкреслюючи круглість і мягкість ліній і гартовану спортами і мандрівками зрілість форм.

Узяла нас за руки і потягнула до другої кімнати. Ми зразу пірнули в атмосферу лянґуст, білого анжу, вибагливих пахощів і невязаної розмови. Марва сиділа проти мене струнка, нерухома, вся обліплена сукнею з селединої тафти, з сильно підмальованими, чорними очима. Виглядала як дещо казкова морська тварина, що виринула на часок з води, щоби дивувати, може і спокушувати, мущин.

Давінок понвів ще декілька осіб. Д-р Лепік укотився, дещо притяжкуватий і засапаний, і почав довго цілувати Фльоренцію по руках. Мала чорнява Мімі, мов жива іскра, стрибала від очей до очей, запалюючи у них зацікавлення, пристрасть і нудьгу.

— Мімі, де ви дівалися вчора вечором, я шукала вас? — питала Фльоренція і наперед знала, що не дізнається правди.

Коли віднесли печене, Фльоренція казала наливати шампана. Це розвязало язики і жести. Німа досі Марва сміялася тепер нервово і вкидала у розкритий рот д-ра Лепіка вишні мачані в шампані. Фльоренція подавала свою чарку Ґі і вони прилипли до неї устами обоє і пили довго заглядаючи собі в очі, чуйні й обережні у цій забаві, як вибагливої тресури звірята, що їм на імя цивілізовані люди.

Сокічі робив якісь кумедні рухи руками і сміявся неприродно. Він невпинно балакав, але, що саме, годі було розібрати. Шампан перемішав, у його роті, все японське з французьким у незрозуміле сичання, свист і якийсь реґіт, що нагадувало мову дикого пралісу. Фльоренція і Ґі сиділи проти нього і він, здається, слідкував за кожним їх рухом.

— Як близько їх уста — сказав я до нього — ділить їх тільки ширина одної шампанської чарки, проте якже це далеко і небезпечно у дійсности. Навряд, чи Ґі, колинебудь, зважиться проскочити цю маленьку перешкоду.

Я свідомо брехав. Молодий і гарний Ґі був саме фаворитом Фльоренції. Не було у цьому, врештою, ніякої тайни. Їх можна було скрізь бачити разом. Чи знав про це Сокічі, чи догадався? Чи навчився розуміти мову чужого світа?

Коли заграло традиційне „фоно“ Фльоренції, почався танок. Ґі взяв Марву. Обоє однакового росту творили дуже гармонійну пару. Так-

„Карп. Лещетарське Т-во", а **краєзнавчий і туристичний рух у нас все залишається „диким", незорганізованим.** Коли оба польські туристичні товариства („Татшанське" і „Крайознавче") збудують на нашій території кільканацять схоронищ, так, як це зробили на заході, особливо в Татрах (а це станеться доволі швидко, бо акція в тому напрямі йде), то леви чи приємно нам буде, — нам, що всетаки любимо ходити по чарівних карпатських горах, — коли щораз дуже будемо серед нового оточення почуватися — інтрузами.

Поляки мають крім двох головних туристичних товариств, які ми вже згадали („Татшанське" з 43 відділами і 15 тисячами членів та „Крайознавче" з 52 відділами і 5 тисячами членів), ще низку менших організацій і дискутують тепер справу обєднання цілого туристичного руху.

Жиди мають теж Т-во Краєзнавче з 15 відділами і 3.600 членами та кілька дрібніших, німці мають у Катовицях могутній „Дайчер Альпенферайн"... Ми вже не згадуємо про таких чехо-словаків, де є обєднаних 250 тисяч туристів, а сам один „Клюб ч.-сл. туристів" має 240 відділів і 100 тисяч членів.

Ми тільки болїємо над тим, що в нас майже нічого в тім напрямі не робиться.

Та повернім ще до першого згаданого нами явища: напливу польсько-жидівського елементу шляхом організації літнищ у найкращих закутинах нашої землі.

„Ґазета Гандльова" з 3 і 4 ц. м. сповіщає, що у Горошові, на полудневий схід від Заліщик „на правдивому польському півдні", де росте виноград і морелі, в місці з трьох сторін окруженому мальовничим яром Дністра твориться **нова велика кліматична стація.** Саме переводять там тепер парцеляцію теренів...

В тому самому числі згаданої газети лікар Г. Боргардт з Варшави оголошує фейлетон п. н. „Там, де найбільше сонця у Польщі" і в той спосіб між іншим аргументує необхідність оснувати в околицях Заліщик нове велике літнище (він ще не знав, що Горошово вже вибране):

„Під оглядом політичним кліматична стація відіграла би там теж велику ролю, бо булаб на окраїнах, де населення є переважно українське („руске"), культурним польським осередком".

Щиро сказано, та чи не слід нам над тим усім застановитись? **В. Север.**

——o——

Лїндберґ зложив окуп.

НЮ-ЙОРК, 9. IV. ПАТ. Американська преса повідомляє, що окуп 50.000 долярів, якого домагається за зворот дитини Ліндберґа, зложений в Льондонському Банку за посередництвом американського детектива Шутлїя.

Відгуки розстрілів на Дністрі.

РУМУНСЬКА ДЕКЛЯРАЦІЯ ДО МІЖПАРЛЯМЕНТАРНОЇ РАДИ.

М. Поп, колишній президент румунського парляменту, звернувся від імени румунської міжпарляментарної групи до Міжнародної Парляментарної Ради, що зібралась у Женеві 4-го квітня, з такою заявою:

Від двох місяців тріває вже стан, що родини з т. зв. Молдавської Радянської Республики намагаються передістатися на румунську територію. Не політичні ріжниці, а голод та страх перед засланням на Сибір спонукують їх до цієї трагічної еміграції. Цих нещасливих втікачів радянська влада просто масакрує. Жахливі екзекуції, які відбуваються майже що дня, переходять межу того, що може знести дух цивілізованої людини. Ті, що вбиті першим стрілом, ще щасливі, бо ранені лишаються в зимі без допомоги. Ті страшні видовища хвилюють глибоко людність Бесарабії, що з берегу Дністра мусить безпомічно дивитися на знищення своїх земляків. Події стверджені румунським урядом обурюють публичну опінію Румунії. Всі партії парляменту жадають заходів, щоби змінити відносини, які є ганьбою цивілізації.

Міжпарляментарна Унія, яка вважала завжди почестю для себе боронити ідеї людяности та цивілізації, не вагається висловити обурення на ті звірства та піднести свій голос, щоби спинити масакри, які від двох місяців кривавлять воду Дністра. Звертаюся до Екзекутиви Укії з гарячим та настирливим покликом ужити всіх необхідних заходів на користь жертв, що падуть щодня на румунсько-радянському кордоні.

(Укр. Бюро в Женеві).

КОМІСІЯ ДЛЯ РОЗСЛІДУ МАСАКР НА ДНІСТРІ.

Женевську пресу повідомляють з Кишинева (Шісіно), що мішана радянсько-румунська комісія, якій доручено занятися подіями на кордоні, має зійтися 12. квітня. В переговорах візьмуть участь два румунські міністри. З боку Радянщини беруть участь шеф ГПУ Менжінський та два урядовці ГПУ. Втікачі, що були свідками масакри, будуть переслухані комісією. Впевняють, що румунський уряд буде домагатися запросити також представника Союзу Народів до участи в тій комісії.

„ПОЛЮВАННЯ НА ЛЮДЕЙ" І СОЮЗ НАРОДІВ.

„Ґазет де Льозан" з 2. квітня пише: „Від двох тижнів приносять нам часописи з краів, сумежних з Радянщиною, жахливі детайлі про „полювання на людей", уладжене більшовиками на березі Дністра. Це „полювання" практикують агенти ГПУ не від учора й не лише на румунськім кордоні. Між жертвами на Дністрі значно більший процент старих, жінок та дітей, ніж у боях за Шанґай. Але ні Союз Народів, ні Червоний Хрест, ні міжнародні гуманітарні установи здається не звертають на це своєї уваги. І це відбувається в часі, коли у Женеві говорять про мир, про ненапад, про світове братерство, в товаристві людей, які уладжують ці жорстокі масакри. Ті, яких вбивають, це люди, що хочуть лише вільно молитися та їсти тяжко запрацьований хліб. Вони не лише позбавлені найелементарніших прав, яких боронити є одним із завдань Союзу Народів, але коли вони тікають, шукати волі деінде, їх вбивають без милосердя. Радянщина не є вправді членом Союзу Народів, але приймати ворогів цивілізації на сходинах у Женеві без ніяких умов, це значить заохочувати їх до дальших злочинів".

Стільки пише один із найповажніших часописів Европи.

За будову нової церкви у Львові.

СС. Василіянки при вул. Потоцького приступають до будови своєї церкви.

Ми вже кілька разів підносили на сторінках нашого часопису потребу будови нових церков на ріжних львівських передмістях, де відсутність їх дається особливо болюче відчувати. До таких передмість належить у першу чергу розлоге передмістя Янівське, а дальше Замарстинів, ціла VI. дільниця Львова, Сиґнівка, передмістя Стрийське, околиця вулиць Кохановського—Зеленої, околиця Ялівця—Пасік за Личаківським парком і інші. У всіх цих районах міста Львова українське населення позбавлене своєї церкви, тому воно привичаюється поволи до лат. костелів, які має під боком, виконує у них свої релігійні практики і з часом пропадає для нас раз на все.

Потребу своєї церкви відчуває незвичайно сильно *українське населення VI. дільниці міста*, що обіймає собою простір від вул. Льва Сапіги через вулиці Листопада, Потоцького з усіми їх розгалуженнями, з Вулькою і Кульпарковом включно. На цьому великанському просторі є ні менше ні більше, а 7 костелів і ніодної церкви! Наше населення думало там здавна про свою церкву і вже на кілька літ перед світовою війною відбулося навіть посвячення прегарно положеної площі під будову церкви при вул. Білінських та збирано інтенсивно жертви на згадану ціль. Одначе війна припинила всю ту працю, а по війні не було дивним дивом якось нікого, що повів би дальше акцію в цій справі. Площа при вул. Білінських стоїть і донині без ніякого пожитку, навіть не обгороджена!

З тим більшою приємністю приходиться нам отсе поділитися з нашим громадянством вісткою, що будова нашої церкви на цьому передмісті Львова наближається до своєї реалізації. Одначе буде це церква не при вул. Білінських, але при вул. Потоцького, де *всю ініціятиву і весь тягар праці взяли на себе СС. Василіянки*, які здавна мріяли про церкву біля свого монастиря, яка служилаб не тільки їм і відданим їм під опіку школам, але також якнайширшим кругам віруючого населення з найближчої околиці. *СС. Василіянки збирають уже від кількох літ жертви на здвигнення церкви*, яка має стати ліворуч від входу до їх будинку при вул. Потоцького, на просторому узбіччі. Церква ця, згідно з плянами архітекта Грицая (тепер у Рогатині) поміщить понад 1000 осіб і матиме в сутеринах простору ґімнастичну салю для шкільної молоді, що виховується в заведенні СС. Василіянок. В тій салі будуть відбуватися також концерти, амат. вистави, відчити, ширші сходини і т. д. В самій церкві буде довкола горою ґалерія, з якої буде проведене получення з монастирем на висоті 1. поверху. Перед церквою буде широка тераса, з боку капелянівка. Між монастирем і церквою буде проведена 5—6-метрова дорога.

Як зачуваємо, СС. Василіянки, які досі збирали датки на будову своєї церкви тільки у своїм власнім крузі, *розвинуть у найкоротшому часі ширшу акцію* в цій справі на терені цілого Львова, а навіть поза ним. Для започаткування справи і її спопуляризування будуть скликані небавком (правдоподібно у провідну неділю) *ширші сходини українського громадянства з цілої тої околиці, яка сусідує з монастирем СС.*

рували спокійно і рівно, чуйні на ритміку і свідомі мистецької лінії своїх тіл. Лїниво затягнув у танок малу Мімі д-р Лепік. Вона була якби малою добудовою до його великого тіла. Він завсіди тупцяв на одному місці і робив широкі жести руками, вона сміялася. Це були дилетанти.

Сокічі танцював зі Фльоренцією. Вона держала ще завжди в одній руці напів порожню чарку шампанського, друга рука звисала бездушно, здовж тіла.

— Сокічі, мусите вважати на мене... Я дуже тяжка і втомлена. Ведіть мене. Так... — казала йому.

Він обняв її обома руками за стан і добував з себе всіх сил, щоби порушатися наперед. Він був відвернений від мене і я не бачив його обличча.

Коли піднелося ще кілька пар до танцю, стало тісно і я вийшов до другої кімнати. Тут було простірніше і затишніше. Коло отомани палилася на столику лямпа з червоним абажуром. Мені нагадався вечір автомобільного припадку Фльоренції. Саме тут ми поклали її на отоману. Мені впижалося схвильоване обличчя Сокічія як похилився над нею, вираз його очей. Чи справді кохав він її? Мені стала ясна вся безнадійність такого почування.

— Мушу поважно побалакати з ним — сказав я майже голосно. Аж тоді спостеріг я, що не був сам у кімнаті. В одному кутку цілувалася гарячо, близче мені незнана пара. Моя присутність здається не бентежила їх.

— Цим, хоч не заважаю — подумав я. І став я чогось неспокійний. Перед очами станув мені знову Сокічі як обіймає обома руками лінію, але ще у своїй апатії агресивну Фльоренцію. — Ця ситуація нестерпна для нього — роздумував я — він-же зовсім не знає наших жінок. Я починав хвилюватися. Невідома парочка ще завжди цілувалася у куточку.

Нараз, не знаю добре, як це сталося, ясно стала передомною свідомість неминучости чогось жахливого, катастрофального. Паніка взяла мене. Я пірвався з місця і кинув до другої кімнати. „Сокічі!" — кричав я.

Було вже пізно. На середині кімнати, під багатобарвним жирандолем, Сокічі цілував Фльоренцію. Низького росту він майже повис удовж її перехиленого взад тіла, впявивши свої губи в її уста. Коли нарешті відірвався від неї, Фльоренція мала заплющені очі і мені здавалося, впродовж одної хвилини, що вона впаде. Це викликало загальну метушню, пари перервали танок. Я насилу здержав у дверях одного юнака, що біг уже зі склянкою води для Фльоренції.

Вирятував ситуацію д-р Лепік, що своїм різким голосом гримнув на всю хату:

— На щастя нічо не сталося!

Всі засміялися. Мімі аж сіла, так реготалася з усієї душі. Всміхався під носом Ґі, як звичайно, простий і нерухомий. І Фльоренція розплющила очі і простягала одну руку до Сокічія, якби прохаючи вибачення.

— Як ви злякали мене — казали її уста.

Але Сокічі не сміявся. Він стояв непорушно, зацпивши губи. Його обличчя стало, чогось, ще жовтіше як звичайно. Середні кінчики бров пішли кудись високо уверх а очі зменшилися до двох вузеньких, косих рисок намальованих тушом на жовтій масі обличчя.

Він нагадував деревляну різьбу патріярха Ґембо, долота Кокей, що находиться у святині Кофукуджі, біля Нари.

Так скінчилося залицяння Сокічія до Фльоренції.

——o——

Василіянок, на яких буде вибраний ширший і вужчий комітет будови та намічена дальша праця в справі якнайшвидшої реалізації будови згаданої церкви. Не сумніваємося, що при відомій енергії СС. Василіянок і щирій підтримці всього львівського українського громадянства *місто Львів збогатиться вже в недалекому часі новою стилевою церквою*, яка з часом повинна стати і парохіяльною для дотичної околиці міста.

—o—

Засідання Центрального Комітету УНДО.

Загальна дискусія. — Вибір повної президії.

В суботу, 9. квітня 1932 відбулося друге з черги засідання нововибраного Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання, на якому широко обговорювано загальне політичне положення і зокрема положення в партії. У цій справі ухвалено постанову, яку публікуємо нижче у виді Комунікату Центрального Комітету. Крім того вибрано на тому засіданні дефінітивно повну президію партії. До президії ввійшли: *д-р Дмитро Левицький*, голова; *ред. Василь Мудрий, сен. інж. Юліян Павликовський, о. прал. Леонтій Куницький* і *пос. Гринь Тершаковець* — заступники голов; *ред. Володимир Целевич*, головний секретар і *пос. д-р Любомир Макарушка*, другий секретар.

КОМУНІКАТ ЦЕНТР. КОМІТЕТУ УНДО.

Центральний Комітет на своєму засіданні дня 9. квітня ц. р., обговоривши теперішнє політичне положення і ситуацію внутрі партії ухвалив одноодушно слідуючу резолюцію:

„Теперішнє важке політичне і господарське положення українського народу в Польщі вимагає від нашого громадянства скріплення орґанізованої національної праці і політичної боротьби, зокрема скріплення орґанізації та дисципліни Українського Національно-Демократичного Обєднання. Тому то Центральний Комітет стверджує, що всіх членів партії, а тим більше всіх членів Центрального Комітету безвідклично обовязують постанови Народнього Зїзду. Так само всіх членів партії та Центрального Комітету обовязують постанови Центрального Комітету, принятї більшістю його членів згідно з вимогами демократизму, що ляг в основу повстання і життя нашої партії“.

ПРЕЗИДІЯ: Голова *д-р Дмитро Левицький*; заст. голови: *Василь Мудрий*, інж. *Юліян Павликовський, о. Леонтій Куницький, Гринь Тершаковець*; головн. секретар *Володимир Целевич*, 2-ий секретар *д-р Любомир Макарушка*.

ЧЛЕНИ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМТЕТУ: *Д-р Степан Баран, Амброз Березовський, д-р Степан Біляк, д-р Михайло Бих, д-р Василь Блавацький, Дмитро Великанович, д-р Степан Витвицький, д-р Михайло Волошин, інж. Гриць Герасимович, д-р Володимир Загайкевич, Андрій Зелений, Микола Кернога, Борис Козубський, Володимир Кохан, Володимир Кузьмович, Мих. Ліщак, Остап Луцький, д-р Олександер Марітчак, Федір Назарчук, др Микола Николайчук, Іван Олексин, о. Степан Онишкевич, Дмитро Паліїв, Олександер Пясецький, Рочняк Олександер, Мілена Рудницька, Григорій Скасків, Михайло Стефанівський, о. Юліян Татомир, інж. Микола Творидло, Сергій Хруцький, Олена Шепарович, Юра Чукур.* ЗАСТУПНИКИ: *Василь Бараник, Михайло Галібей, Кекилія Гардецька, Ів. Козіцький, Степан Кузик, Зиновій Пеленський, о. Андрій Пшепюрський, інж. Евген Храпливий, Петро Постолюк.*

Хотять стягнути хор Кошиця до Европи.

Один член Українського Хору Кошиця дістав, як повідомляють з Америки, від свого знайомого з Парижа письмо, в якому пише м. ін. таке:

„Українці в Парижі вже знають про акцію чеського товариства, щоби підготовити поїздку Кошиця до Европи. Деякі визначні французи, що зорґанізовані в „Серкл дез Етюд Украінієн“ і симпатизують з українською ідеєю, пропонують скласти відозву й зібрати гроші на спровадження хору. Вони мають теж розкинути на днях відозву чеського товариства“.

ПОВОРОТ ПІЛСУДСЬКОГО.

КАЇРО, 9. IV. ПАТ. Вчора вечором марш. Пілсудський виїхав із Єгипту. На двірці в Каїрі прощав Пілсудського в імені короля Фуада великий шамбелян Зульфікар баша. В Олександрії відпровадив Пілсудського на корабель брат королеви Сабри баша, що є губернатором Олександрії.

КАЇРО. Перед відїздом Пілсудського архиєпископ коптійського віроісповідання в імені патріярха Івана VII. дав Пілсудському золотий хрест, чотки та відручне письмо.

Політичні причини повороту.

Пілсудський побув у Єгипті не цілих 4 тижні, а мав там бути довше. Кажуть, що поворот прискорили в звязку з внутрішнім положенням у Польщі та конференцією премієрів у Спалі. Друга конференція мала відбутися 20. квітня, та з огляду на Пілсудського пересунули її на 25. квітня.

НАФТОВИЙ МОНОПОЛЬ У ПОЛЬЩІ.

У польських господарських колах кажуть, що є проект покликати й утворити нафтовий монополь. Монополь виарендували би закордонні консорції.

МЕНШИННА ДИСКУСІЯ В ББ.

Городська рада ББ у Львові повідомила своїх членів, що продовження дискусії в справі проблеми меншин у Польщі буде в понеділок 11. квітня в льокалі при вул. Сикстуськії 43. в год. 7. веч. До голосу записалися: пос. д-р Менкарський, Войтович і Міхал Бачинський, комісар „Нар. Дому“.

ЛЬОНДОНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ РОЗБИЛАСЯ.

Після засідання конференції чотирох держав у Льондоні минулої пятниці появився комунікат, в якому сказано, що конференція відкладається на необмежений час. Не означено теж місця, де вона мала би знову колись зібратися. Приготовні праці до майбутнього засідання буде вести фінансова комісія.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

ҐІНДЕНБУРҐ ПРЕЗИДЕНТОМ.

БЕРЛІН, 10. IV. ПАТ. Год. 22.20. Оголосили такий неофіціяльний комунікат: З обрахунків, переведених в год. 22., виходить, що марш. Ґінденбурґа вибрали президентом Німеччини.

В год. 23.10 оголосили офіціяльно такі оконечні висліди виборів із застереженням помилок: **Голосувало 36.588.140 осіб, Ґінденбурґ одержав 19.367.688 голосів, Гітлер 13,419.603, Тельман 3,705.898. Уневажнили 94.951 голосів.**

В год. 23. відомі були загальні висліди ви-

Підчас виборів прийшло до заворушень у м. Гам, де було кільканацять ранених. У Берліні арештували 200 людей. В Гамбурзі прийшло до стрілянини між соціялістами та комуністами. Був один убитий, кількох ранених. У Зітен (Вестфалія) в бійці соціялістів із комуністами було багато ранених.

борів із усієї держави. В порівнянні з попередніми виборами з 13. березня ц. р. треба ствердити приріст більше як 2 міл. голосів, відданих на Гітлера. Як впевняє преса голоси ті віддали не лише штальгельмівці, а по части й комуністи. Скількість голосів відданих на комун. кандидата Тельмана зменшилася більше як на 1,200.000 гол. Скількість голосів, відданих на Ґінденбурґа, зросла незначно, бо несповна на міліон голосів.

У Берліні віддали на Ґінденбурґа 1,329.000 гол., на Гітлера ледви 863.000, на Тельмана 572.000. Разом голосувало 2,765.000 осіб.

ЗАМАХ НА ПРЕЗИДЕНТА НІМЕЦЬКОГО БАНКУ.

БЕРЛІН, 10. IV. ПАТ. На почдамськім двірці виконано револьверовий замах на президента Німецького Банку д-ра Лютера. Його зранили, як вcідав до поспішного поїзду, що відїздив у Женеву.

Зі слідства виходить, що д-р Розен і Вернер Керчнер, арештовані в звязку з замахом, були донедавна членами нац. соц. партії. Вони відмовилися дати зізнання щодо причин замаху. Інспіратором замаху був д-р Розен (із Буенос Айрес), що має за собою бурливу минувшину. Він у пресі проповідував кличі фін. і госп. реформи. Третій замаховець утік. Здогадуються, що це був Розенів син.

Д-р Лютер не зважаючи на рану відїхав до Базелю. Там дали йому нову перевязку. Потім із нім. делеґатами відїхав до прикордонної нім. місцевости Льорах, щоби сповнити виборчий обовязок. Після голосування нім. делеґація вернулася до Базелю.

ДАВ ГРОШІ, ТА НЕ ДІСТАВ СИНА.

ЛЬОНДОН, 10. IV. ПАТ. Потверджується що Ліндберґ дав бандитам 50.000 дол. 2. квітня у домику стерників на острові Сити Айленд, куди прилетів літаком. Бандити справджували кожен банкнот, чи правдивий. Потім умовилися, що Ліндберґ перелетить над остр. Марта Вінсерд (біля побережа Месечузетс) і скине записку, де мають віддати дитину. Там віддали би дитину на Ліндберґів яхт. Перша проба не вдалася з причини поганої погоди. При другій пробі бандити знеохотилися присутністю поліції та не віддали дитини, хоч уже мають 50.000 дол. Ліндберґ подав поліції числа банкнотів. Поліція передала ті числа банкам.

12-ЛІТНЯ ВБИВНИЦЯ.

У Львові, при вулиці Рицерській ч. 39 живе Іван Урбанюк, залізничий шлюсар. З причини родинних непорозумінь розвівся з жінкою. При ньому живе 16-літн. син Урбанюкової. Жінка живе при вул. На Болоня ч. 44 з 12-літньою дочкою Марією. Урбанюк для ведення господарства приняв 56-літню Маркевичеву. В неділю прийшла ця 12-літня дівчина на вул. Рицерську ч. 39 і за цю хвилинку, як Урбанюк вийшов із хати на очах гостей схопила сокиру та завдала нею Маркевичевій сильний удар у голову. Маркевичеву відвезли до шпиталю. Вона має заломаний череп і потрясений мозок, тому стан її дуже небезпечний. Малолітня вбивниця зізнала поліції, що її ніхто не намовляв до вбивства. Її оставили на волі.

РОЗСТРІЛЯЛИ ШТЕРНА ТА ВАСІЛЄВА.

МОСКВА, 9. IV. ПАТ. Штерн і Васілєв зголосили до президії центр. виконуючого комітету просьбу, щоб їх помилували. Центр. комітет відкинув просьбу й обох розстріляли.

—o—

ЗІ СПОРТУ.

ЛЄХІЯ — УКРАЇНА 1:0 (1:0).

В неділю, 10. ц. м. розпочала „Україна“ літний сезон змаганнями з бувшою ліґовою дружиною „Лєхії“. В цих змаганнях випробовував провід секції коп. мяча „України“ кількох позальвівських змагунів, котрі назагал показалися слабшими копунами від львівських. В „Україні“ найліпше грали Роман і Ґоцький І., а також вповні вдоволили Воробець, Ґоцький II., Цимбала і Бутель (на воротах). Гра ізза браку відповідного ще тренінґу дещо за повільна, одначе не без гарних і цікавих моментів. Видців до 300. Суддював добре п. Бітмар.

ЛЬВІВСЬКА А-КЛЯСА.

В неділю рано відбулося льосування розгривок за мистецтво львівської А-кляси. Тому, що орґанізатори плянованої Ліґи не зібрали досі відповідного числа голосів потрібних до скликання надзвичайних загальних зборів ЛЗОПН, а тим самим до зміни статута і створення Ліґи, лишилася А-кляса незмінена. Мистецтва вильосовано в одній ґрупі. Перші змагання грає „Україна“ 24. ц. м. з Бялим Орлом, а другі 3. травня в Ряшеві.

ЛІҐОВІ ЗМАГАННЯ.

Львів. Леґія—Чорні 4:0 (2:0).
Краків. Краковія—Поґонь 2:1 (2:1).
Катовиці. Рух—Варшавянка 4:1 (1:0).
Лодзь. ЛКС—22. п. п. 4:1 (3:1).
Варшава. Польонія—Варта 2:1 (1:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

Львів. Поґонь І Б — II. Сокіл 3:1 (1:0).
Львів. Бяли Ожел—Рекорд 3:0 (0:).

З життя наших установ.

З ДІЯЛЬНОСТИ КООПЕРАТИВИ „ПЛАСТ“.

З нагоди посвячення нового льокалю при вул. Городецькій ч. 95 і Загальних Зборів кооперативи „Пласт“ у дні 19. м. м. не від речі буде зазнайомити наш ширший загал із діяльністю і завданням цієї кооперативи. Правда, деякі праці кооперативи відомі хочби з того, що майже нема сьогодні селянської хати, в якій не було б її виробів чи пакованих товарів, як ванілевий цукор, дріжджевий порошок, мелене кольоніяльне коріння, краска на крашанки, мухолапки, паковане городовинне насіння і деякі інші дрібнички масового запотребування, розповсюднені в першій мірі по наших кооперативах.

Одначе завдання кооперативи в цьому не вичерпуються. Кооператива „Пласт“ чи не одинока нині кооператива, основана, що правда, і ведена при помочі старших, одначе в першій мірі свідомішою молодю і для молоді. Основуючи кооперативу в 1928 р., ініціятори поставили собі за ціль звернути увагу молоді на байдуже досі для неї поле праці, на кооперацію, а що найважніше: вказати їй на можливости найреальніших у житті осягів, бо варстатів праці, при спільних зусиллях обєднаних членів. Ці можливости доказує і дає кооператива головно тим, що при мінімальних власних фондах наладнала продукцію чи перерібку таких промислових продуктів, до яких дотепер ніхто з приватних чи кооперативних кругів не важився підходити, уважаючи, що на продукцію їх нас ще не стати, бо не маємо до того фахових людей. Отже кооператива не лише усуває цей хибний пересуд, але доказує також наглядно молоді, що не все по укінченні студій муситься ждати на готове, а тим менше тоді, коли сотки масових промислових артикулів, збуваних досі нашою кооперацією, продукують часто примітивно чужі. Попри обслугу в торговельній ділянці має кооператива за завдання дати своїм членам працю. Правда, кооператива дає працю членам лише переходово, бо хоче дати в першій мірі змогу зарібку студіюючій і

ня молоді, яка опинилася хвилево без праці, та всетаки і цю користь для десяток членів, які працюють рік-річно в кооперативі, мусимо уважати деяким осягом.

Багато з намічених праць зреалізувала вже кооператива. Одначе ще далеко не всі, бо цьому стояв на перешкоді не лише брак відповідної домівки, але й те, що довший час товари кооперативи були — мабуть через непорозуміння — опечатані властями.

Попри промислову діяльність поставила собі кооператива „Пласт" за завдання утворити у Львові перший поважніший склад, а при тім і частинний виріб у власному заряді спортового приладдя для нашої спортової молоді. В перших роках істнування кооперативи збут спортового приладдя становив її головні обороти; управа не сумнівається, що в будучому так воно й буде. Нині кооператива такий збут спортового приладдя щойно наладнує.

Поважною виховною працею кооперативи для молоді є те, що кооператива веде ощадностеву акцію серед молоді та приймає від молоді позички до обороту. В цьому зробила кооператива дотепер дуже багато, а довіря молоді до кооперативи каже сподіватися, що цю ділянку своєї праці зможе вона ще більше поширити.

В напрямі теоретичного освідомлювання в кооперативному дусі зробила кооператива, на жаль, мало, бо з причини, про які згадано вище, устроїла всього один кооперативний курс при співучасти наших видатніших працьовників на цьому полі. Цю, як і інші недостачі, сподіється кооператива усунути в короткому часі, маючи вже до розпорядимости, завдяки прихильности Дирекції Асекураційного Т-ва „Дністер", згадану на початку домівку. При кооперативі буде отворена бібліотека для членів. Члени кооперативи могтимуть відбувати також практику в кооперативному книговодстві й діловодстві, яка має стати помічною в їх евентуальній будучій праці в кооперації.

Дотеперішній уділ кооперативи 2 зол. недавні Загальні Збори підвищили на 5 зол. Звіт управи за 1931 рік приняли Збори одноголосно. Зиск кооперативи в сумі 916 зол. перенесено в цілости до резервового фонду.

Доволі прикрою несподіванкою для кооперативи було те, що в покликах „Союзу Українок" до українського жіноцтва підтримувати рідні українські підприємства і купувати їх вироби, не було ні згадки про вироби кооперативи, байдуже, що такі чужі вироби, як прим. Етжера й інші, мають масовий збут саме завдяки нашому жіноцтву.

А. Сербин.

НОВИНКИ

— **В справі податкових залеглостей.** Міністерство скарбу приготовляє розпорядок в справі сплати податкових залеглостей до 1. жовтня м. р. Платність податків після цього речинця є обовязкова. Полекші і відложення платности залеглих податків будуть признані тільки тим платникам, що будуть точно сплачувати біжучі та залеглі податки. Сплату залеглих податків для рільників, що платять тепер на час біжучі податки, відложило міністерство до 15. серпня 1933 р.

— **Непорядки на почті.** Читачі „Діла" нарікають на відносини, що панують на почті в Качанівці коло Підволочиськ. Часописи перетримуються день або два на почті, а то і цілком пропадають. Грошевий переказ П. К. О., висланий з Варшави д. 26. III. ц. р., прийшов до Качанівки 30. III., а з Качанівки доручується адресатові 4. IV. ц. р.! Пять днів непотрібно спочивав на почті, хоч післанець що день за ним ходив. Просимо Дирекцію почт усунути ті неправильности й завести порядок.

— **Телефонічні доплати лише в більших містах.** У звязку з продовженням акції помочі для безробітних доплати до телефонічних оплат у користь безробітних обовязуватимуть і дальше у Варшаві, Львові, Лодзі, Познані, Катовицях і Кракові до 1. квітня 1933. В інших містах ті доплати скасують.

— **Ограблюють харчові крамниці.** Гуртівню харчових продуктів Сам. Дахера при вул. Корнятів ч. 8. у Львові ограбили злодії. Школи на 10 тис. зол. Вкрали: 98 мішків харчових продуктів, 6 скринь цукру, 2 бочки селедців, усе вивезли за 30 хвилин, до чого мусіли вжити з 4 тягарові вози. — При вул. Ченстоховській ч. 22. вкрали злодії харчів із крамниці Мих. Маньчака вартости 1000 зол.

— **За касові зловживання.** Проти секретаря повітового виділу в Бродах, Мальського та директора брідської каси ощадности Кіна, відбулася в окружному суді в Золочеві розправа за касові зловживання та дефравдацію. Суд засудив обох обвинувачених на 6-місячну вязницю з припиненням виконання кари.

— **Вогнева хроніка.** В Потуриці пов. Сокаль згоріло в ночі на 8. ц. м. 7 господарств. В ратунковій акції взяли участь пожежні сторожі з Потуриці, Сокаля та сусідніх громад. — В загороді Сидора Равлюка в Тишовниці пов. Стрий вибухла пожежа, що при сильному вітрі перекинулася на сусідні будинки й знищила 16 господарств. Шкоду обчислюють на 100 тисяч зол.

— **Надоїло життя** Гр. Кунашевському, що походив із Микулинець і малим хлопцем виїхав тому 37 літ до Америки. Як повідомляють американські часописи, Кунашевський, що був власником пересилкового бюра в Ню-Йорку, відобрав собі життя вистрілом з револьвера. Його жінка буде далі вести цей бизнес, разом зі сином, студентом університету.

— **Більшовицьке звірство.** Із Чорткова повідомляють, що мешканці одного надграничного села були свідками сцени, яка розігралася під селом Боднарівка на радянському боці. Кінний вояк радянської граничної сторожі задержав якусь жінку, що хотіла перейти на польський бік. Спершу вів її якийсь час, опісля зіскочив з коня, вистрілом з револьвера положив її трупом і відїхав. Діялося це на 100 метрів від границі.

— **Дрібні вісти.** Державна дорогова управа розпочала будову порому на ріці Стрию під Синевідськом Вижним, щоб уможливити колову комунікацію між Стриєм і Сколєм. — В околиці Микуличина бушують бандити, що нападають на доми й грабують. — Коло Боратина пов. Броди найшли трупа Микити Левуся з простріленими грудьми. — В селі Угорка коло Ярослава арештовано Миколу Івашка під замітом убивства 60-літньої Йосифи Цап у лісі.

— **Правний заступник злодієм.** В Лінцу арештували адвоката д-ра Райзетбавера за спроневірення грошей своїх клієнтів на суму пів міліона шілінгів. Райзетбавер був адвокатом австрійської аристократії, між іншими провідника Гаймвери, князя Штаремберга. Його втрати обчисляють на 250 тисяч шилінгів.

— **Карамболь у повітрі.** Два італійські літаки до кидання бомб стовкнулися підчас вправ над Люнато Боцольо й впали на землю. Два старшини і 5 вояків згинули на місці.

— **Смерть історика культури.** У Мінхені помер оригінальний учений д-р Макс Кеммеріх у 56 р. життя. У свій час він наробив чимало шуму своєю спіритистичною книжкою „Міст на той світ", в якій буцім-то використав рукописи одного покійного вченого. Книжка дала привід до процесу за плягіят. Кеммеріх провів молодість у Каїро. У Ляйпцігу студіював історію та фільософію. Його зацікавили окультистичні явища досліджувані бароном Шренк-Нотцінгом, далі історія культури. У славних книжках „Куріози культури", „Історія людської глупоти", „Пророцтва", „Духи та марева", „Чудесні факти" зібрав він пребагатий матеріял із історії та ріжних ділянок науки. Найвизначніший його твір „Причиновий закон у всесвітній історії", де в 1913 р. він передбачив ріжні факти останньої всесвітньої війни та російської революції.

— **Мистецьку виставку** в будинку Промислового Музею у Львові, про яку була згадка в попередньому числі „Діла", уладжує польське а не українське Т-во Прихильників Мистецтва.

— **Всенародне Свято в Станиславові** з нагоди 300-ліття уродин гетьмана Івана Мазепи устроюють станиславівські українські культурно-освітні товариства в неділю, 17. квітня ц. р. в салі „Українського Сокола" в год. 8. веч. при співучасти: автора трильогії „Мазепа" проф. унів. Богдана Лепкого, оперового співака М. Голинського, хорів станисл. „Бояна" і „Думки". Свято закінчить картина „Військова Рада" з повісти „Мазепа" під режисерією Сіятовського-Мінченка.

— **З історії Львова,** другий виклад ред. Дмитра Паліїва, останній з серії „Курс провідництва по Львові", відбудеться в понеділок, 11. квітня ц. р. в домівці „Рідної Школи", Мохнацького 12.

— **Концерт Марії Любарської в Берліні.** У вівторок 12. ц. м. відбудеться в салі Брайткопфа (Штеґліцерштр. 35), в годині 8-ій веч. концерт української співачки п. Марії Любарської, що між іншим відспіває кілька українських пісень Зарембм, Лисенка й Стеценка.

—o—

З театру.

Великий Театр: „ГУГЕНОТИ" — опера в 5 діях Маєрбера.

Нелегку до виконання оперу Маєрбера (1791—1864) „Гугеноти", виставлену вперше близько сто літ тому у Парижі (1836), оглядала львівська публика на сцені міського театру вже доволі давно. Тому добре сталося, що теперішня дирекція львівської опери втягнула до свого репертуару цю незвичайно цікаву й оригінальну з мистецького боку історичну оперу, якої акція відбувається безпосередньо перед і в часі відомої нам з історії, кривавої Вартоломеївської ночі (1572). Що правда „Гугенотів" у Львові виставлено зі значними змінами і поважними скороченнями (м. ін. пропущено цілу останню сцену). Одначе це мистецькій цілости ні трохи не пошкодило.

„Гугеноти" вимагають від чолових виконавців, а також від хорів поважного напруження, але одночасно дають їм змогу заблестіти і силою і широкою голосовою скалею. Тож блестіли силою і красою голосів головні виконавці: п-і Ліповська, Плятівна і Шлемінська та панове: Моссаковський, Романовський, Ужейко і Чарнецький, що збирали немало заслужених оплесків також при отвореній сцені та були викликувані по кілька разів перед рампу. Також виконавці поменших партій: п-і Гінглерівна і Деметрович та п-ве Глядий, Горовіц, Сирочевський, Снежек, Филипович і інші співали поправно, достроюючись осьтак гідно до гарної цілости.

Окремо слід піднести дуже вдатні виступи хорів, що під вправною рукою диригента Польцінетті співають тепер з вистави на виставу краще. У третій дії запрезентувався в ефектовних циганських танцях якнайкраще великий балет, що зібрав теж немало оплесків. Зате під сценічно-декоративним оглядом якихсь цікавіших змін ми не запримітили. Диригував, як завсіди, з вервою й темпераментом п. Доляжицький.

І. Н.

З кіна.

Кіно „Лев": „ВАТЕРЛЬО - БРІДЖ".

Це такий міст у Льондоні, де збираються вечірні нетлі, щось наче венеціянський „Міст зітхань". У добі, в якій іде дія цієї фільми, підчас війни, найбільше з нього користали вояки на відпустці. Фільма показує зворушливу історію бідної дівчини, що з нужди мусить ждати на „щастя", на такому мості. Підчас одної з атак Цепелінів на місто у ній закохується багатий молодий хлопець-вояк. До останньої хвилини знайомости не підозріває, хто вона. Дівчина настільки шляхотна, що не хоче вийти за нього замуж. Сентиментальна любовна трагедія, що дає добрих кілька сцен із аристократичного англійського дому.

м. р.

—o—

З судової салі.

Відгук конскрипційних практик.

Дня 4. квітня ц. р. станули перед трибуналом окр. суду в Перемишлі Михайло Мачуга, званий Ярош, і Іван Ходань господар з Ришкової Волі ярославського повіту. Перший — обвинувачений у злочині публичного насильства з § 81. уст. 2. к. з. й у крадіжі з § 460 к. з. Тих злочинів мав доконати так, що Михайло Мачуга ставив спротив переписному комісареві Томашові Мальцові, який мав відвезти до староства в Ярославі переписні аркуші з громади Ришкова Воля. Щоби йомуударемнити перепис і відвезення матеріялів, він противився зі зброєю в руках, наносючи шкоду Томашові Мальцові та одночасно буцімто вкрав 19 переписних аркушів.

Іван Ходань обвинувачений по думці § 5. к. з. в участі у злочині, який заподіяно Михайлові Мачузі через намову Михайла Мачуги до того злочину.

Обвинувачений Михайло Мачуга, симпатичний молодий 18-літній хлопчина, признався, що коли конскрипційний комісар Томаш Малец вертав до хати з переписними аркушами, ударив його раз патиком по голові та по руці, в якій ніс течку. Мачуга пояснював, що був схвильований поведінкою Малеца при переведенні перепису, бо він підмовляв не виповнювати аркушів в українській мові та грозив в разі виповнення їх в українській мові наглим судом, десятилітньою тюрмою і карними експедиціями. Коли ж течка з конскрипційними аркушами випала Мальцові з рук і кільканадцять аркушів розсипалося, то Мачуга підніс їх і зараз віддав ті аркуші другому господареві, де на другий день поліція їх відібрала.

Обвинувачений Іван Ходань заперечив цілковито, наче би брав якунебудь участь в заподіянім Михайлові Мачузі злочині.

Розправі проводив окр. судя Кшевінський, вотантами були судді Котковський і Фріз. Обви

пувачував заст. прокуратора д-р Мітана, боронили ем. судця Роман Дмоховський і д-р Володимир Загайкевич.

Покликані прокуратором до розправи свідки зізнали, що конскрипц. комісар місцевий півграмотний селянин, поляк Томаш Малец не хотів давати селянам в Ришковій Волі виповнювати двомовні аркуші (село Ришкова Воля, повіт ярославський є чисто українське, в якім на 236 нумерів є лише 4 нумери, замешкалі поляками!), а навіть як хто виповнив аркуш в українській мові, Малец заповідав, що в хаті перепише його по польськи. Томаш Малец, слуханий під присягою зізнав, що переводив спис згідно з інструкцією, нікому не грозив наглим судом ані десятилітньою тюрмою ані карною експедицією. Признав, що громадяни Ришкової Волі і присілка домагались настирливо виповнювати списові аркуші в українській мові і самі хотіли їх по українськи виповнювати, однак він на це не дозволяв, бо як зізнав, не мав такої інструкції зі староства. А також і сам по українськи не виповнював, бо по українськи ні писати ні читати не вмів. В цей спосіб в чисто українському селі переведено спис населення!

Підчас доказового поступування зголосив оборонець обв. Михайла Мачуги ем. суддя Дмоховський цілу низку внесків, але трибунал усім тим внескам відмовив.

Прокуратор приписував все агітації „українських проводирів" та домагався строгого покарання обох обвинувачених.

Оборонець Мачуги надр. Дмоховський у своїй промові виказав, що розправа не виявила ніякої агітації, чисто українське населення Ришкової Волі мало право домагатися двомовних аркушів, а відповідаючи на один уступ промови прокуратора наче би „факт спожондзеня аркуши в єнзику руским зродзіл сє всьруд заінтересованих в унінцествєню в єнзику польскім спісу" — сказав, що цей факт зродився на бюрку міністра внутрішніх справ, який наказав, щоби на просторі львівського, станиславівського, тернопільського і волинського воєвідства переписні аркуші були двомовні, себто польські й українські. Оборонець пригадав, що обвинувачений вже четвертий місяць сидить у слідчім арешті.

Оборонець Івана Ходаня д-р Володимир Загайкевич у своїх виводах висвітлив у ще яскравіших красках цілу подію.

Трибунал по довшій нараді оголосив присуд, який признав Михайла Мачугу винуватим злочину з § 81. уст. 2. к. з. Його засуджено на 8 місяців тяжкої вязниці з вчисленням слідчого арешту, а від закиду про крадіж переписних аркушів його звільнено. Обв. Івана Ходаня признано винним провини з § 305. к. з. і засуджено на 14 днів арешту, з завішенням виконання тої кари на три літа.

Оборонці застерігли собі 3 дні часу до зголошення відклику.

З листів до Редакції.

Вельмишановний Пане Редакторі

Не відмовте ласкаво за посередництвом Вашого цінного часопису подати до прилюдного відома, що твердження Ґенеральної Ради, уміщене в часописі „Тризуб" ч. 12 з 20. березня ц. р., немовби то Український Народний Союз у Франції є якоюсь політичною організацією, чи був експозитурою якоїбудь політичної організації, не відповідає дійсності. Коли вже Ґенеральна Рада вважала за необхідне у своїй „діяльности" на французькому терені виступити проти Українського Народнього Союзу у Франції, то їй треба було перш всього зазнайомитися зі статутом Союзу.

Дякуючи за Вашу ласкаву увагу до Союзу, остаємо з правдивою повагою до Вас

М. Капустянський, голова.
Л. Киселиця, секретар.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Андрей Антонів, парох Нагачева, пов. Яворів, помер 29. березня 1932 р. у 50. році життя, а в 26 р. священства. З Покійним відходить на вічність Дорогий Муж, Дорогий Батько та зразковий опікун своїх парохіян. Голова і активний член усіх українських установ села Нагачева. Щиро відданий всьому, що рідне, що думає так, як думав Покійний. Він був тим живчиком, що надавав імпульс цілому життю села Нагачева. Відійшов від нас так скоро, полишаючи по собі якнайкращу память і глибокий жаль. В. Й. П.

Нагачівець.

Дописи.

ЛУЦЬК. (**Свято Шевченка. — Бойкот електричної струї. — Повінь**). Дня 3. квітня луцька Повітова Просвіта влаштувала свято Шевченка. Свято відбулося троха з запізненням з причини недавньої зміни ради. Маючи на увазі, що дороги попсувалися, нова рада влаштувала свято не в театрі, а в своїй салі. Та всеж прибуло стільки осіб — інтелігенції і селян, що для значної частини забракло навіть стоячих місць і вони мусіли відійти від каси. Свято почалося рефератом голови „Просвіти" п. В. Островського на тему: „Шевченко як співець людини". Дальша програма складалася з гри на бандурі п. Білогубової, деклямацій, інсценізацій „Лілеї" і „За байраком байрак", яка зробила сильне враження на присутніх, виступу двох хорів: мужеського — луцької „Просвіти" й мішаного — філії „Просвіти" в с. Рованцях та живого образу. — В бойкоті місцевої електрівні, що находиться в руках росіян, населення Луцька бере участь майже у 100 відсотках і має твердий намір витревати до повної перемоги. Організації, крамниці, приватні особи і навіть деякі уряди уживають нафтових лямпок і свічок. — В неділю, 3. квітня деякі частини Луцька опинилися під водою. Вода прибувала з такою швидкістю, що нещасні мешканці не встигали рятувати не лише річей, але й дітей. Вода залила льохи, мешкальні доми й піднялася до такого рівня, що на вулиці Пілсудського перелилася через вулицю. Мешканці мають великі шкоди.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

„БІЙ ПІД КРУТАМИ". (В чотирнацяті роковини геройського безумства). Львів, 1932. Популярна бібліотека „Студентського Шляху". Стор. 16. Форм. 8°.

ЖУРНАЛИ.

„СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР", Журнал господарського життя, орґан Краєвого Т-ва „Сільський Господар". Ч. 7. з дати 1. квітня 1932. Рік вид. XVIII. Львів.

„MORZE", organ Ligi morskiej i kolonjalnej. Zeszyt 4. Kwiecień, 1932.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 9. IV. 1932 за масло експортове та десерове пріма 3·20 зол., за літру молока 18—20 сот., літру сметани 1·10 зол., копу яєць 3·50—3·70.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Понеділок, 11. IV. год. 7.30 веч. „Дзяди".

Вівторок, 12. IV. год. 7.30 веч. „День його повороту", песа Налковської (ювилей Хмелінського).

Середа, 13. IV. год. 5. поп. „Дзяди"

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 11. IV. год. 7.30 веч. „Мезаліянс".

Вівторок, 12. IV. год. 7.30 веч. „Роксі".

Кіна.

АПОЛЬО: „Карамазов" (Фріц Кортнер), на основі Достоєвського.

КАСІНО: „Опир Парижа" (Джон Гільберт).

КОПЕРНИК: „Хай живе свобода!"

ЛЕВ: „Ватерльо-бридж".

МАРУСЕНЬКА: „Хай живе свобода!"

МІРАЖ: „Натхнення" (Грета Гарбо).

ОАЗА: „Співачка зі завулка".

ПАН: „Дівча з Пратеру". „Циганський хор".

ПАЛЯС: „Князь Бубуль" (Дж. Мільтон).

ПАСАЖ: нечинний.

ПРОМІНЬ: „Парада кохання".

СОНЦЕ: „Чорна коверта".

СТИЛЕВЕ: „Севілля місто кохання" і комедія „Ляврі й Гарді".

УТІХА: „Поворот" (Бенкрофт). „Любовні авантюри" (Гарі Лідтке).

ХИМЕРА: „Мароко" (Марлена Дітріх).

Програма радіо.

Вівторок, 12. квітня 1932.

Будапешт (550,5) 19.30 „Маска", опера Губая. **Осльо** (1083) 20.00 Симф. концерт. **Мілано** (331,4) 20.45 „Іль Пієрот Неро", оперетка Гайоща. **Берлін** (419) 21.10 „Місса солемніс" Бетовена. **Ляйпціг** (259,3) 20.00 Концерт військ. орх., 21.40 Скр. рециталь. **Штутгарт** (360,6) 19.30 Концерт фільг., 21.50 фортепян. **Гельсінгфорс** (368,1) 17.00 Фортепян, 19.05 Концерт. **Букарешт** (394,2) 20.45 Пісні. **Стокгольм** (435,4) 21.30 Гайднова соната, 22.00 Концерт. **Рим** (441,2) 12.45, 17.45, 20.45 Концерт, 17.30 Арії та пісні. **Прага** (488,6) 19.20 Хор, 21.00 Концерт. **Відень** (517,2) 11.30 Капеля, 15.20 Баляди, 19.35 Весняні пісні, 21.35 Квартети. **Рига** (524,4) 21.15 Пісні та романси, 21.35 Оп. фантазія. **Мінхен** (532,9) 21.15 „Густав Адольф", песа Шідера. **Ленінград** (1000) 14.00, 14.30 Концерт, 18.00 Тр. з опери. **Москва** (1481) 10.00, 12.00, 14.30, 17.30, 18.30 Концерт, 16.30 Літер. рециталь.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Львів, 12. квітня 1932.

11.45 Огляд преси. 11.58 Астрон. час з Варшави. 12.10, 15.00, 17.00, 19.40 Ґрамоф. кружки. 15.25 Відчит для матуристів. 15.50 Програма для дітей. 16.03 Музичні загадки. 16.40 Скрипкова гра. **16.55 „Українська національна думка", відчит проф. Лотоцького.** 17.10 Відчит про штуку. 17.35 Симфонічний концерт. 19.15 Хліборобські відомости. 19.25 „Торф як джерело енергії", відчит. 20.00 Фейлетон. 20.15 Шопенівський концерт, транс. з варш. консерв. 22.50—24.00 Весела авдиція, трансм. з Кракова.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Заходом культ.-освітніх товариств у Тернополі відбудеться в неділю, дня 17. квітня ц. р. о год. 8. веч. у салі „Міщанського Братства" концерт у честь Т. Шевченка. Програма в афішах. — **Комітет.**

Замісць вінка на могилу дружини свого Начальника складають 30 зол. на політичних вязнів службовики „Маслосоюзу" відділ Перемишль.

З нагоди нашого вінчання, яке відбулося в Коломиї дня 27. II. 1932 р. і замісць подяки за побажання, складаємо отсею дорогою 10 зол. на Р. Ш. і 10 зол. на Українських Інвалідів. — Евстахій і Анна з Косовичів Бехметюки.

Звичайні Загальні Збори Т-ва Опіки над Українськими Еміґрантами у Львові відбудуться дня 26. квітня 1932 р. в год. 17-ій в льокалі Т-ва „Земля" Львів, Ринок ч. 43, I. п. з таким порядком нарад: 1) Відкриття Зборів. 2) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3) Звіти з діяльности Товариства: а) звіт Виділу Т-ва, б) звіт рахунковий. 4) Звіт контрольної комісії. 5) Доповняючий вибір членів Управи і контрольної комісії. 6) Внески і запити. — За президію Т-ва: М. Заячківський в. р. голова, К. Єзерський в. р. за секретаря.

Звичайні Загальні Збори Філії Краєвого Т-ва охорони дітей і опіки над молодю у Львові відбудуться 13-го квітня в год. 5-ій попол. в салі Бесіди при вул. Рутовського 22 зі звичайним порядком нарад. На випадок браку приписаного статутом числа членів Збори відбудуться в годині 5.30 без огляду на скількість приявних. — **Виділ.**

Санітарні курси для жіноцтва злаштовує Кружок ім. Ганни Барвінок у Львові при ласкавій допомозі Українського Гіґієнічного Товариства. В програму викладів увійдуть: 1. Короткий курс анатомії та фізіольоґії людини. 2. Курс загальної та суспільної ґіґієни і санітарії з особливим узглядненням ролі жінки. 3. Суспільні хороби та боротьба з ними. 4. Дизинфекція та дезинсекція. 5. Догляд за хорими. 6. Перша допомога в наглих випадках. 7. Боєві гази та охорона перед ними.

Виклади будуть відбуватися три рази в тиждень у вечірніх годинах (від 7-ої) в домівці при вул. Мохнацького 12, де Старшина Кружка і приймає зголошення. Оплата за цілий курс для членів Кружка 2 зол., для нечленів 5 зол., для молоді 1 зол. Зголошені на курс мусять точно ходити на усі лекції, бо виклади творять заокруглену цілість.

Перший виклад відбудеться у вівторок 12. квітня в 7-ій годині вечора. 1683 2-2

Присилайте передплату!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.